

ע"פ 729/15 - חיים שובל נגד מדינת ישראל

בבית המשפט העליון בשבתו כבית משפט לערעורים פליליים

ע"פ 729/15

לפני:
כבוד השופט ס' ג'ובראן
כבוד השופט נ' סולברג
כבוד השופט א' שהם

המערער: חיים שובל

נ ג ד

המשיבה: מדינת ישראל

ערעור על הכרעת הדין מיום 1.9.2014 ועל גזר הדין
מיום 24.12.2015 בת"פ 55319-09-11 שניתנו בבית
המשפט המחוזי בירושלים על-ידי השופט י' נועם

תאריך הישיבה: ה' בתמוז התשע"ה (22.6.2015)

בשם המערער: ד"ר ינון היימן, עו"ד

בשם המשיבה: עו"ד אופיר טישלר

פסק-דין

השופט נ' סולברג:

עמוד 1

1. המערער נהג במונית, 'פגע וברח' ונענש; מכאן ערעורו.

2. זהו סיפור המעשה על-פי עובדות כתב האישום: בשנת 2001 נפסל המערער מלנהוג במכונית למשך 3 חודשים, ואת רשיונו הפקיד בתחנת המשטרה במודיעין. אף על-פי כן, עבד כנהג מונית. בערבו של יום 3.7.2011 נהג המערער במסגרת עבודתו במונית מרצדס בעיר העתיקה בירושלים, והחנה את המונית ברחוב תפארת ישראל ברובע היהודי, בחניה המיועדת לבעלי תו נכה, לצורך איסוף נוסע. שני שוטרי סיור הבחינו במערער, והורו לו להזיז את המונית למקום שמוותר לעצור בו. המערער הזיז את המונית לתחנת אוטובוס בצד המקביל לנתיב נסיעתו. אחד השוטרים ניגש אליו בשנית וביקש ממנו להזיז את המונית למקום המותר לעצירה. לאחר דין ודברים עם המערער, ביקש ממנו השוטר כמה פעמים להציג את רשיון הרכב ואת רשיון הנהיגה, אך המערער לא נענה ולא מסר את הרשיונות. בעקבות כך הודיע השוטר למערער על כוונתו לרשום לו דוח תנועה. בשעה שהשוטר עמד בקדמת המונית לצורך רישום הדוח, פרץ המערער בנסיעה מהירה, פגע עם קדמת המונית בשוטר, גרר אותו מספר מטרים עד שנפל על הכביש, דרס אותו עם גלגלי המונית והמשיך בנסיעה פרועה. לשוטר נגרם שבר בקרסול שמאל, פצעים יבשים בכל חלקי גופו, הוא אושפז בבית חולים, ועבר ניתוח בהרדמה מלאה לצורך קיבוע השבר בברגים.

3. יריעת המחלוקת בבית המשפט המחוזי הייתה מצומצמת למדי, משום שאירוע הדריסה תועד במצלמת אבטחה, המערער לא חלק על פסילתו מלהחזיק רישיון נהיגה, גם הודה כי נדרש על-ידי השוטרים להזיז את המונית. המחלוקת התמקדה בהשתלשלות האירועים משעה שהמערער נתבקש לעזוב את מקום החניה. לטענתו, קפץ השוטר מן המדרכה אל הכביש, המערער לא היה מודע לפגיעה בו, וזו היתה בלתי נמנעת בנסיבות העניין. בגמר ההוכחות ולאחר הסיכומים, הרשיע בית המשפט המחוזי את המערער בהפקרה לאחר פגיעה, עבירה לפי סעיף 64א(ב) לפקודת התעבורה, התשכ"א-1961 (להלן - הפקודה); בנהיגה בזמן פסילה, עבירה לפי סעיף 67 לפקודה; ובהפרעה לשוטר במילוי תפקידו, עבירה לפי סעיף 275 לחוק העונשין, התשל"ז-1977 (להלן - החוק). המערער זוכה מגרימת חבלה בכוונה מחמירה, עבירה לפי סעיף 329 א(1) לחוק.

4. בית המשפט המחוזי דן את המערער ל-7 חודשי מאסר בפועל, ל-6 חודשי מאסר על-תנאי, ולפסילה מלהחזיק רשיון נהיגה לתקופה של 4 שנים. כמו כן חוייב המערער לשלם פיצוי כספי לשוטר בסך של 20,000 ₪. בגזר הדין עמד בית המשפט המחוזי על חומרתה של עבירת הפקרה לאחר פגיעה, וציין את העונש המרבי הקבוע בצדה - 7 שנות מאסר. עבירת "פגע וברח" זו נועדה לעגן במשפט את החובה המוסרית המוטלת על אדם לסייע לזולתו שנפגע, לדאוג לשלומו ולהציל את חייו. מעשה מעין זה שנעשה פוגע בשורשי הסולידריות החברתית. העבירה נועדה להבטיח מתן עזרה וסיוע לנפגע בתאונה ולאפשר לגורמי החקירה לבדוק את נסיבות התרחשותה. הערכים החברתיים המוגנים הם שלמות הגוף וקדושת החיים, ואכיפת הדין בתחום עבירות התעבורה. הערך החברתי המוגן ביסוד העבירה של נהיגה בזמן פסילה הוא ההגנה על שלמות גופם ובטחונם של המשתמשים בדרך. הערך המוגן בעבירה של הפרעה לשוטר במילוי תפקידו הוא שמירת הסדר הציבורי ואכיפת החוק. בית המשפט המחוזי התחשב בכלל הנסיבות, אלו הקשורות בביצוע העבירות, ואלו שאינן קשורות, בכללן גילו של המערער, ותפקודו התקין והנורמטיבי עד למעידה הפלילית החמורה הנדונה, לרבות התנדבותו במשטרת התנועה.

5. המערער ערער על הרשעתו, ולחלופין ערער על גזר הדין. בעקבות הערותינו במהלך הדיון, חזר בו המערער מערעורו על הרשעתו והתמקד בעונש. ב"כ המערער טען על נסיבותיו האישיות של המערער, על פגיעת גזר הדין בו ובמשפחתו הסמוכה על שולחנו, על כלל נסיבות חייו, על מצבו הכלכלי ועל עברו הנקי. המערער קרוב לגיל 70, השתתף ב-4 מלחמות, באחת מהן שכל את אחיו. המערער סובל מסכרת ומתת-משקל. לדברי בא כוחו, המערער מצר

על כל האירוע. ב"כ המערער ביקש להטיל על המערער עונש של מאסר בעבודות שירות, וטען כי גם שירות המבחן המליץ שלא לגזור על המערער עונש של מאסר מאחורי סורג ובריא.

6. מנגד טען ב"כ המשיבה על חומרת המעשה, על כך שבתגובה להודעת השוטר בתפקיד כי הוא רושם לו דוח תנועה, ברח המערער בנסיעה מהירה מהמקום, פגע בשוטר שניצב בדרכו, דרס אותו ונמלט. לדברי ב"כ המשיבה הקל בית המשפט עם המערער והציב את העונש ברצפת מתחם הענישה. אילמלא הנסיבות המקלות, היה המערער צפוי לעונש חמור יותר.

7. בתסקיר שירות המבחן צוין הקושי של המערער להבחין בחומרת מעשיו ולבטא אמפתיה כלפי השוטר הנפגע. המערער מדחיק, מכחיש ומשליך חלק מאשמתו על השוטר הנפגע, הוא כעוס ומתקשה לקחת אחריות על מעשיו. בשירות המבחן צוין המערער כי אינו רואה קושי להתמודד עם המאסר, וכי יוכל להתארגן לכך מבחינה רגשית ומבחינה כלכלית. המערער נתבקש להמציא מסמכים על אודות מצבו הרפואי, אך הוא לא עשה כן. שירות המבחן נמנע ממתן המלצה ביחס לגזר הדין.

8. שקלנו את הטענות בערעור, ואת אלו שבאו בתשובה, על רקע גזר הדין, ההלכה הפסוקה וכלל נסיבות העניין. דומה כי בית המשפט המחוזי שקל את כל השיקולים הצריכים לעניין, אלו הקשורים במעשה, אלו הקשורים בעושה; אלו שלחומרה, אלו שלקולא. משקל הולם ניתן לכל השיקולים באופן מאוזן, הכל לפי המתווה של תיקון 113 לחוק העונשין. בשים לב לפסיקה המקובלת בכגון דא, גזר הדין כלל וכלל איננו חמור. אכן, לאדם בגילו של המערער, כבן 70 שנה, איש נורמטיבי, עמל לפרנסת ביתו, עונש המאסר לבטח מכביד. ברם, לא נפקד מקומם של כל השיקולים לקולא, ואין הצדקה להקלה נוספת על דרך של הפחתה מתקופת המאסר והמרתו לריצוי בעבודות שירות. גזר הדין הוא הכרח בל יגונה, ועל המערער לשאת בעונשו.

9. החלטנו אפוא לדחות את הערעור.

המערער יתייצב לשאת בעונש המאסר ביום 19.7.2015 עד השעה 10:00 בימ"ר ניצן, או על-פי החלטת שירות בתי הסוהר, כשברשותו תעודת זהות או דרכון. על המערער לתאם את הכניסה למאסר, כולל האפשרות למיין מוקדם, עם ענף אבחון ומיין של שירות בתי הסוהר, בטלפונים: 08-9787377 או 08-9787336.

ניתן היום, ט"ו בתמוז התשע"ה (2.7.2015).

ש ו פ ט

ש ו פ ט

ש ו פ ט